

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Sermo XV. De cauta custodia iuuenum, contra multas tentationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

crumperet & cresceret, inito consilio faniori, miserunt ad Priorem quendam ordinis regularium, in vicino morantem, rogantes vt ad eos properanter venire dignaretur, causa necessaria urgente. Quo adueniente, rem gestam per ordinem pandunt: & quid iam faciendum sit, diligenter efflagitant. Nec longa mora trahitur, sed paci ab vtraque parte prouidetur. Igitur frater prædictus dolore magno compunctus, habitu præsumpto exiit: & rursus à Priore habitu regularium canonicorum in ordine consueto reinduitur; sicque turbationis occasio de medio sublatâ repente cassatur. Deinde dato ipsi socio, ad monasterium suum pristinum rediit; & petens humiliter veniam de offensis patratâ, à fratribus suis misericorditer est receptus. Moxque iniuncta ipsi salutari pœnitentiâ, de præsumptionis errore castigatus est. Et de cætero cautiior factus, didicit nil temerè debere agere; nec per alienas domos insipienter discursare.

SERMO XV.

De cauta custodia iuuenum, contra multas tentationes.

Ephe. 5.

I. *V*idete, quomodo cautè ambuletis: quoniam dies mali sunt. Dilecti fratres, his verbis admonet nos omnes doctor egregius, B. Paulus Apostolus: vt cauti simus, & fortiter certemus contra vitia in hac domo Domini: vbi est habitatio peregrinorū mundi, in qua erectum est vexillum sanctæ Crucis, in signum spiritualis militiæ, pro lucrândis aureis coronis, in caelestibus regnis. Quapropter à proficiendi desiderio nemo torpescat: Dominus virtutum nobiscum, qui est fortis supplantator vitiorum & hostium fugator. Nemo turbetur, neque formidet ab impetu tentationum diuersarum, nec à multitudine contrariorum ventorum, neque à fatigatione laborum quotidianorum: quoniam per multas tribulationes oportet nos omnes intrare in regnum cælorum: sicut prædicat Euangelium Christi, & docent Actus Apostolorum. Nempe & ipse Apostolus Paulus vas electionis ad cæli secreta frequenter raptus, tentationes habuit, vexationes hominum passus est: atque in multis laboribus fatigatus, detractiones & murmurationes contra se iniustas sæpius audivit & sustinuit. Nec tamen propter aduersa affligentiâ à Christi seruitio & amore discessit, nec refrixit; sed magis viriliter ad tolerandum omnia se exposuit, & alios secum ad certamen propter coronam gloriæ confortauit; quam Christus seruis suis, multa contraria pro se sustentibus, promisit. Et factus est beatus Paulus tanto lætior & securior, ad percipienda præmia futura in cælo, quanto duriora pertulit à notis & ignotis, tanquam homo despiciabilis

Psal. 45.

*Luce 24. &
Act. 14.
2. Cor. 12.*

Paulus in
aduersis
probat
amicus
Dei.
Rom. 8.

in

in mundo. Fratres, nolite nimium timere pro Christo pati & vilipendi: omnia hæc nihil sunt, & citò finientur: immo comparatione futurorum bonorum & malorum, vix vnus puncti sunt aut momenti reputanda. Scitote ergo, quia hæc vita & regularis disciplina, quam Deo inspirante acceptastis, bona est, & animæ vestræ valdè salutaris, sed non ab hostium insidiis secura, nec à vexationibus hominum & increpationibus peruerforum semper quieta: quia modò iste, modò ille dicit aliquid aut facit, quod oculis vestris non placebit.

2. Quid ergo facietis? Patientes estote, & tacete: Dominus pugnet pro vobis, & veritas liberabit vos. Non perdati meritum vestrum, sed tacendo sustinete modicum, dignos vos omni confusione iudicantes. Adhuc non estis in cælo cum Angelis sanctis: sed in mundo cum hominibus bonis & malis; qui non deficient in hac regione vmbrae mortis. Idcirco potestis bene sapius gemere, & non leuiter ridere: magis autem timere, & non faciliè de vobis præsumere. Itaque sollicitè, in omni loco & tempore, coram Deo ambulate: quia incerti estis de bono sine: & qualiter Deus velit facta vestra iudicare, nescitis. *Exod. 14.* *Timete Dominum omnes sancti eius, (ait Dapud sanctus) quoniam nihil deest timentibus eum.* *Psal. 35.* Quare hortatur omnes timere, & sub magna custodia disciplina stare? *Quia terribilia sunt iudicia Dei super filios hominum;* & nemo certus est, an dignus sit odio vel amore. Idcirco valdè vtile est homini adhuc carnali, dissoluto, & immortificato, habere timorem Dei: & omnia opera sua vereri, & vilia de se sentire. Nam timor Dei facit à peccato recedere, pericula tentationum præcauere; de præteritis malis dolere, à præsentibus delectationibus abstinere; de necessariis vitæ sobriè sumere, ac discretè actus suos regere; semper ad perfectiora tendere, & cuncta, quæ Deo magis placent, inquirere ac studiosè agere, & ad eius honorem omnia bona laudabiliter trahere & promouere. *Psal. 65.* *Timor Dei homini infirmo necessarius.* *Eccles. 9.* *Timor Dei quid efficiat.*

3. Heu, heu fratres, multa pericula circundant nos vndique: scilicet caro, diabolus, & mundus totus in maligno positus. Ex his generantur pericula & tentationes, & pauci sunt, qui sine læsione & iniquatione euadunt. Quid ergo mirum, si quis de sua fragilitate timeat, cum vbique laqueos diaboli contra se extendi percipiat? Si enim bona agit, bene legit, cantat, vel scribit: si orat, studet, prædicat, aut celebrat: ecce statim adest diabolus cum vana gloria; probum impugnans per prospera, volens eum deiicere & priuare gratia à Deo ipsi collata: Si verò in aliquod vitium per fragilitatem cadit, mox aduersarius lætus accurrit, suggeritque non esse magnum malum, nec grauius puniendum: sed & breuiter confitendū, & cautè accusandū, cum multi talia & grauiora

graviora faciant, & fecerint. Sic lapsum tepidum hostis callidus decipit; quatenus parum poeniteat, tardè ad confessionem eat, communicare differat, ministrare timeat, ad exteriora se conuertat, cellam exhorreat, fabulari & ociari quærat, debilem se fingat, necessaria omittat, aliena inuestiget, diuina negligat, terrena mente reuoluat. Hec omnia si quis tempestiuè non expellit, grauiore diabolus laqueos incurrit. Rursum, quosdam debiles, per iracundiam & impatientiam, lædere & prosternere quærit; & modica re perdita vel ablata contristat & perturbat, indignationem suscitât, suspiciones immittit; bene gesta peruertit, falsa pro veris seminat, & mala pro bonis reddere suadet. O peruersitas hostis dolosi, quanta sunt insidie & decipulae tuae in omni loco & tempore, occultè lædentes & improuisè? Et quis cognoscat eas, & enumeret omnes? Solus Deus, omnium secretorum cognitor, nouit astutias diabolicas; qui docet eas præcauendas per scripturas sacras, ex Spiritu S. reuelatas.

4. Quid ergo faciet homo grauiter tentatus, & multipliciter vexatus à facie inimici, qui etiam coram alienis accusatur & deridetur? Quò fugiet, vt laqueos euadat, & mala non audiat, nec videat? Quando veniet tempus, vt pacem & quietè habeat? Dixi vobis, & iterum dico omnibus, paruis & magnis: Pax nostra est in multa patientia, in vera humilitate, in contemptu omnium consolationum terrenarum, in forti tolerantia contrariorum, in longanimitate expectatione caelestium gaudiorum. Recordamini igitur charissimi in tribulatione vestra, beneficiorum diuinorum & mirabilium operum suorum, ab initio creaturae vsque ad consummationem seculi; & inuenietis, quòd pietas Dei excedit malitiam hominum, parcendo eorum malis, vt vitam emendent in melius. Et cum pios flagellat aduersis, etiã amorem suum in dilectis ostendit. Qui ergo verbera beneficia reputant, ipsi nunc pacem habent, & hos incundissima retributio sequetur in caelis. Ibi enim plena pax & securitas ab hostibus, libertas à vitiis, sanitas à morbis, requies à laboribus. Ibi diuitia sine sollicitudine, deliciae sine amaritudine, cognitio sine errore, dilectio sine fictione, gaudium sine mœrore, honor sine confusione, laus & gloria sine cessatione. Sed heu, hæc bona desunt in mundo, vbi omnia permixta sunt malis: nam rara virtus perfecta, raro conscientia ab omni macula pura. Et nisi assit gratia diuina & diligens cordis custodia citò negligens cadit in vitia & solita mala. Et vnde hoc accidit? Quia cum peccato nati sumus, & à iuuentute ad delicias carnis inclinamur: tepidè ad virtutes nos damus, inuitè à propriis conceptibus retrahimur, vanis implicamur, aliena scrutamur. Ideo proniores sunt sensus nostri (etiam post conuersionem

Pax nostra
vbi sita.

In caelis
felicitas
qua.

&

& confessionem peccatorū) ad terrena & visibilia bona sibi nota redire quā ad celestia & invisibilia desideranda assurgere. Grauis dolor est vago homini, abstrahere mentem ab infimis bonis, naturā suā assuetis; grandis labor attollere animum ad superna & æterna bona, abscondita ab oculis humanis. Heu, heu, quanta angustia animæ, laborare & certare quotidie contra se, pro æterna vite retributione.

5. Sed latent adhuc tanta bona, & magna merita, & infinita præmia: quæ Deus laborantibus, certantibus, dolentibus, & piè sustinentibus, copiosissimè reddet in futuro, secundum sua promissa in Evangelio sancto: *Ecce (inquit) merces vestra multa est in celo,* quæ dabitur vobis pro breui certamine atque pressura in mundo. Sed quis potest omnia pericula huius vite cognoscere & prædicere quæ possunt homini sub sole in loco tentationis contingere? Nam iusto & impio multa aequè similia eveniunt. Sepe etiam adversa plus contristant, quā bona adepta lætificant. Si aliquis pauper est, sollicitudo vrget eum de bonis acquirendis. Si dives fuerit, timorem habet de perdendis. Væ ergo habenti, & væ non habenti, quia utrobique instant pericula peccadi. Orat ergo Sapiens, mediam viam eligens, & dicit: *Diuitias & paupertatem ne dederis mihi, sed tantum victui meo necessaria prabe* His, fili mi, amplius ne requiras. Paupertatē Christi amicam propter Christum non verearis; quia sponte pati defectum virtutis est, & acquisitio regni celestis. Dulcior est sepe siccus panis pauperis esurientis, quā crapulosa mensa satiari diuitis. Salubrior est mendicanti aqua potus, sub vili tecto asseris; quā fortis vini copia in palatio regis. Plus enim diuitem fatietas ciborum grauat, plus vini potus caput eius lædit, quā tenuis victus stomachum mendici languentis.

Luca 6.

Prov. 30.

6. Periclitatur autem citissimè sancta paupertas in diuitiis magnis, sobrietas in conuiuio lautis, humilitas in honoribus altis, castitas in amicitia cum feminis, deuotio in tumultibus, cōpunctio in risibus, silentium in turbis, puritas cordis in rumoribus, quies in laboribus, mansuetudo in aduersis, prudentia in officiis, tranquillitas in occupationibus, discretio in correptionibus, sapor diuinorum in fabulis vanis. Ecce quomodo virtutes obscurantur & subauntur, per nimiam familiaritatē quorundam actuum cum secularibus. Citò namque spiritualis dulcedo per externa negotia perditur; & feruor charitatis à Deo quæsitus, per longas fabulas frigescit & extinguitur. Et nisi per compunctionem leuitas mentis frenetur, per orationem tepiditas expellatur, per lectionem serenitas recuperetur, per puram & humilem confessionem conscientia crebrius mundetur; vitia assueta redeunt, & cresunt.

Virtutes
vbinā periclitentur.

crescunt, indurant, opprimunt, & affligunt.

7. Quapropter necesse est religiosum fratrem seipsum præcipue admonere, & aliorum admonitiones benignè accipere; magnam curam contra passiones suas adhibere, ac fortiter contra vitia irruentia rebellare: quia per fortia certamina itur sine dubio ad gaudia sempiterna, vincētibus in extremis reddenda. Hinc Christus per beatum Ioannem in Apocalypsi loquens adhortatur strenuè fidelem militem suum certare, & contra diaboli nequitias per orationes & sacra studia vigilare. *Esto (inquit) fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Et iterum in eodem: *Vincenti dabo manna absconditum, & nomen novum, quod nemo scit, nisi qui accipit.* De quo beatus Paulus ait: *Nemo coronabitur nisi qui legitime certauerit.* Duo preciosa dona Christus promittit bellatori suo, ne deficiat in certamine contra vitia; scilicet, manna diuinæ consolationis in præsentia, & coronam perennis lætitiæ in regno caelesti. Nolite ergo fratres seduci inanibus verbis per amicos seculares, nec attendatis ad honores temporales: sed tenete bonam & rectam viam per regularem vitam, perducentem ad vitam æternam. Quam nobis omnibus Dominus Iesus Christus post labores & dolores huius mortalis vitæ concedat, qui pro nostra salute fortiter in mundo laborauit, & certauit, doluit, fleuit, orauit, passus & crucifixus triumphauit, Amen.

SERMO XVI.

De districto Dei iudicio, ubi accusabunt nos omnes creatura.

1. Pet. 5.

1. **H**umiliamini sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis. Dilecti fratres, seriosè attendite sacra beati Petri Apostoli verba, quæ iam in epistola eius sunt lecta. Hortatur enim omnes ad veram cordis humilitatem: ut homo consideret altissimam super se Dei potentiam, & propriæ fragilitatis multiplicem miseriam. Hæc duo simul iuncta faciunt humiliter de seipso sentire, & de nullo bono opere superbire. Hinc rursus ait: *Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* Inspiciatis ergo corda vestra, Deo in omnibus aperta. Recogitate mala præterita, præsentia pericula, futura Dei iudicia, & quàm districtè sint omnia opera nostra examinanda. Nescimus fratres, qualiter Deus iudicabit nos.

Iacobi 4.

2. Timeo autem, quod accusatores nostri multa gratia obiciant nobis, de quibus nunc parum recogitamus. Sed qui sunt isti accusatores nostri? Verè valdè multi, de quibus nunc aliqui sunt recitandi. Accusabunt nos Angeli sancti, quia instinctibus diuinis non obediimus: sed potius carni & sanguini ultra necessitatem sæpe indulsimus. Accusabunt nos demones horridi & maligni: loca, tempora & personas allegantes, in quibus &

Accusabunt nos multi in extremo examine, Angeli, demones,

cum